Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

NAKŁAD 64.670 A ★

Gazeta Białostocka

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 124 (2734) Czwartek, 26. V. 1960 r. Cena 50 gr

W Dniu Święta Matki

O Matce napisano już wiele pięknych utworów prozą i wierszem. Jej najtroskliwsze ręce, najserdeczniejsze słowa i serce, które wszystko zrozumie i przebaczy były opiewane przez największych poetów świata. Wszystko co najlepsze o niej zostało już powiedziane. Cóż nam zostało do powiedzenia w Dniu Jej Święta, które obchodzi w najładniejszym miesiącu roku?

Chcielibyśmy by miała jak najmniej trosk i kłopotów. By nie musiała wystawać w kolejkach przed ladą sklepową, by zawsze ustępowano jej miejsca w zatłoczonym autobusie, żeby mogła sobie kupić ładny materiał na sukienkę. Chcielibyśmy żeby każda miała pralkę i wodę bieżącą, i żeby miała wiele wolnego czasu na czytanie książek, kino i teatr.

To wszystko zależy od nas. Od naszej pracy, która sprawi, że będzie więcej towarów w sklepach, wiecej jasnych mieszkań, udoskonalonego sprzętu kuchennego, z którego korzysta Matka. Powinniśmy się starać, aby jej dzieci miały gdzie bawić się, aby praca Matki była lżejsza i oczy zawsze wypoczęte i wyspane.

Dziś, w Dniu Święta Matki, złóżmy Jej bukiet wiosennych bzów i przyrzeknijmy, że będziemy się starać, aby Jej pracowite życie było lżejsze, a każdy dzień był pełen uśmiechów. (as)

CAF — fot. Radziszewski

MS obejmuje patronat nad budową ombinatu w Płocku

ARSZAWA (PAP) 25. 5.

ZMS na swoim II Krajowym ździe postanowił objąć patronat nad budową rurociągu ftowego i kombinatu petrochemicznego w Płocku. Komenda Główna Ochotniczych Hufców acy — w myśl zalecenia Zjazdu — przystąpiła do wstępnych ac, wynikających z objęcia patronatu nad obiektem.

ak wiadomo, budowa rurociągu już trwa. ZMS kieruje na teren robót pierwsze grupy młodzieży.

Załoga zakładów — jak się zakłada — liczyć będzie prawie w całości z młodzieży, którą trzeba wcześniej uprzednio wyszkolić. Przewiduje się, że już od nowego roku uruchomione zostaną w Płocku szkoły zawodowe.

Cyrus Eaton odwiedzi Polskę

AGA (PAP) 25. 5.

Przebywający z wizytą w Pradze znany amerykański przemysłowiec i działacz społeczny, **Cyrus Eaton**, oświadczył korespondentowi PAP, iż w najbliższym czasie zamierza odwiedzić Budapeszt, Warszawę i Berlin. Do Polski C. Eaton przybędzie na zaproszenie Instytutu Spraw Międzynarodowych. Prawdopodobnie z początkiem czerwca rb.

Moskwa — Warszawa — Berlin — Praga

Rajd Pokoju i Przyjaźni

ARSZAWA (PAP) 25. 5.

Ze stolicy ZSRR wystartuje 2 czerwca 80 samochodów do wielkiego „Międzynarodowego Rajdu Pokoju i Przyjaźni" Moskwa — Warszawa — Berlin — Praga. Impreza ta organizowana jest przez Centralny Automotoklub ZSRR przy współudziale automobilklubów Polski, NRD i CSR. Poza kierowcami wymienionych państw, startować będą także zawodnicy Węgier i Bułgarii. Trasa rajdu liczy ok. 5 tys. km.

Śląsk-Kraków - nowa magistrala komunikacyjna

KRAKÓW (PAP) 25. 5.

Dotychczasowa szosa łącząca Śląsk z Krakowem jest najbardziej przeciążoną arterią komunikacyjną w kraju. Aby rozładować ruch kołowy — buduje się obecnie nową magistralę, która stanie się czołową trasą komunikacyjną, łączącą śląski ośrodek przemysłowy z Krakowem.

Całkowite zakończenie robót nastąpi w roku 1963.

Tragedia Chile trwa

Po trzęsieniach ziemi i powodzi wybuchły wulkany

RIO DE JANEIRO (PAP) 25. 5.

Po trzęsieniach ziemi i powodzi spowodowanej olbrzymią falą oceaniczną jeszcze jedna klęska dotknęła Chile — wybuchy wulkanów.

We wtorek zanotowano w Chile wybuchy szeregu wulkanów — Puyehue w prowincji Osorno, Rihihue w prowincji Cautin, Arose około 700 km na południe od Santiago. Nad wulkanami tymi unoszą się olbrzymie chmury dymu sięgające kilka kilometrów wysokości. Wypływa z nich lawa i raz po raz rozlegają się potężne grzmoty podziemne.

Ludność szeregu miejscowości położonych w pobliżu wulkanów w popłochu opuściła swe domy. W związku z nową klęską panika ogarnęła całą ludność Chile. Ministerstwo spraw wewnętrznych tego kraju ogłosiło, że od kilku godzin aktywny jest cały system wulkaniczny południowych Andów. Jest rzeczą prawdopodobną, że w najbliższym czasie mogą nastąpić wybuchy dalszych wulkanów. Zaktywizowanie systemu wulkanicznego Andów nastąpiło w wyniku licznych trzęsień ziemi, które ostatnio nawiedziły Chile.

W dniu wczorajszym zanotowano także wybuch wulkanu w Argentynie. Wczoraj zanotowano także w Argentynie trzęsienie ziemi. Nawiedziło ono miasto Commodoro Rivadavia.

Tak więc trzęsienie ziemi, które w dniu 21 maja nawiedziło chilijskie miasto Concepcion zapoczątkowało prawdziwą plagę klęsk na lądzie południowo-amerykań-

C. d. na str. 2

Premier Chruszczow na występach „Mazowsza"

MOSKWA (PAP) 25. 5.

W dniu 24. bm. w Teatrze Kremlowskim odbył się czwarty z kolei i przedostatni w Moskwie występ Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze".

Na przedstawienie przybyli czonkowie Prezydium KC KPZR: **Chruszczow, Breżniew, Ignatow, Kozłow i Susłow.** Obecny był także ambasador PRL w Związku Radzieckim **B. Jaszczuk.**

100 naukowców pracować będzie nad 14-tomową publikacją „200 lat literatury polskiej"

WARSZAWA (PAP) 25. 5.

Z inicjatywy Instytutu Badań Literackich PAN podjęte zostały prace nad przygotowaniem 14-tomowej publikcji pt. **„200 lat literatury polskiej".** Dzieło obejmie historię naszej literatury XIX i XX wieku (z okresem „Młodej Polski" włącznie).

Nad przygotowaniem dzieła pracować będzie ok. 100 naukowców z różnych ośrodków kraju.

„200 lat literatury polskiej", które ukażą się w wydaniu „Wiedzy Powszechnej" — to publikacja naukowo - popularna, przeznaczona głównie dla nauczycieli i studentów polonistyki. Od 1961 r. co roku ukazywać się mają trzy tomy dzieła. Obecnie zakończono już prace redakcyjne nad trzema pierwszymi tomami. Wydane one zostaną w roku przyszłym.

Sprawa lotu „U-2" w Radzie Bezpieczeństwa

Musimy przywrócić dobre obyczaje

w stosunkach międzynarodowych

— oświadczył delegat Polski amb. Jerzy Michałowski

NOWY JORK (PAP) 25. 5

W dniu wczorajszym o godz. 21 odbyło się kolejne posiedzenie Rady Bezpieczeństwa poświęcone sprawie „agresywnych poczynań lotnictwa wojskowego USA wobec Związku Radzieckiego".

Na posiedzeniu wtorkowym przemawiali delegaci Francji, W. Brytanii, Argentyny, czangkajszekowiec przedstawiciel Włoch oraz stały delegat Polski w ONZ, ambasador **Jerzy Michałowski.**

PRZEMÓWIENIE J. MICHAŁOWSKIEGO

Przedstawiciel Polski w swym przemówieniu omówił obszernie sprawę naruszenia obszaru powietrznego Związku Radzieckiego przez wojskowy samolot amerykański z punktu widzenia prawnego, wojskowego i politycznego.

Delegat Polski podkreślił,

C. d. na str. 2

USA wystrzeliły satelitę — szpiega

NOWY JORK (PAP) 25. 5.

Jak już informowaliśmy, Stany Zjednoczone wystrzeliły we wtorek sztucznego satelitę Ziemi typu „Midas" o wadze 2,5 tony.

Satelita ten, według oficjalnych oświadczeń amerykańskich kół wojskowych spełniać ma rolę „szpiega w przestworzach" i wyposażony jest w aparaturę, przystosowaną do uzyskiwania i przekazywania informacji o objektach wojskowych. Amerykańskie koła wojskowe nie ukrywają, że wystrzelenie „Midasa" jest próbą wykorzystania sztucznego satelity Ziemi do celów szpiegowskich, nie mających nic wspólnego z celami naukowymi. Stany Zjednoczone zamierzają wystrzelić całą serię takich satelitów.

Dowództwo lotnictwa amerykańskiego podało we wtorek wieczorem, że satelita „Midas" wszedł na orbitę okołoziemską.

Według obliczeń dowództwa lotnictwa amerykańskiego „Midas" obiegać ma Ziemię w czasie 94 minut. Przewidziane apogeum wynosi 506 km, zaś perigeum — 351 km.

Japończycy nie chcą układu z USA

W Japonii nadal trwają protesty przeciwko układowi wojskowemu z USA. W całym kraju odbywają się wiece i demonstracje. Do parlamentu napływają niezliczone petycje. NA ZDJĘCIU: delegacje działaczy japońskich organizacji kulturalnych w drodze do parlamentu.

FOT — CAF

Nie pomogła plastyczna operacja twarzy

Morderca 6 milionów Żydów Adolf Eichmann został ujęty przez b. oficera polskiego

Pomogła mu przyjaciółka zbrodniarza

LONDYN (PAP) 25. 5.

Okoliczności, w jakich aresztowano byłego SS-obersturmbahnfuehrera Eichmanna, kata ludności żydowskiej w okresie wojny, nie zostaną podane do wiadomości przez władze Izraela — oświadczył na konferencji prasowej w Tel Avivie szef policji tego państwa, Nahmias.

Jednak w tym samym czasie przywódca żydowskiej organizacji B'nai B'rith w USA, Epstein opowiedział w wywiadzie radiowym w Nowym Jorku, jak Eichmann dostał się w ręce władz. Z jego wypowiedzi wynika, że b. SS-obersturmbahnfuehrer **został ujęty przez b. polskiego oficera T. FRIEDMANNA**, który prowadzi w Haifie centralę dokumentacji zbrodni nazistowskich. Po ucieczce z obozu koncentracyjnego Friedmann poprzysiągł zemstę nazistowskim katom ludności żydowskiej i ujął już, łącznie z Eichmannem, 201 zbrodniarzy wojennych. W ujęciu Eichmanna pomogła mu jedna z licznych przyjaciółek zbrodniarza wojennego.

C. d. na str. 7

Po ucieczce Sufanuvonga

Niepokój w Vientiane

PARYŻ (PAP) 25. 5.

Według doniesień korespondenta agencji France Presse, ucieczka przywódcy Pathet-Lao, księcia Sufanuvonga i jego 15 towarzyszy z obozu koncentracyjnego Fonkheng wywołała „niepokój i konsternację" w oficjalnych kołach Vientiane. Premier w towarzystwie ministrów udał się do króla zawiadamiając go oficjalnie o tej ucieczce. W Vientianie wprowadzona została godzina policyjna. Dowództwo sił zbrojnych wydało nakaz wstrzymania wszelkiego ruchu na drogach wiodących do stolicy.

W Moskwie otwarto wystawę jugosłowiańską

MOSKWA (PAP) 25. 5.

W środę odbyło się w Moskwie otwarcie pierwszej w ZSRR jugosłowiańskiej wystawy artykułów powszechnego użytku.

Na uroczyste otwarcie wystawy przybyła członek Prezydium KC KPZR minister Kultury — **Furcewa.**

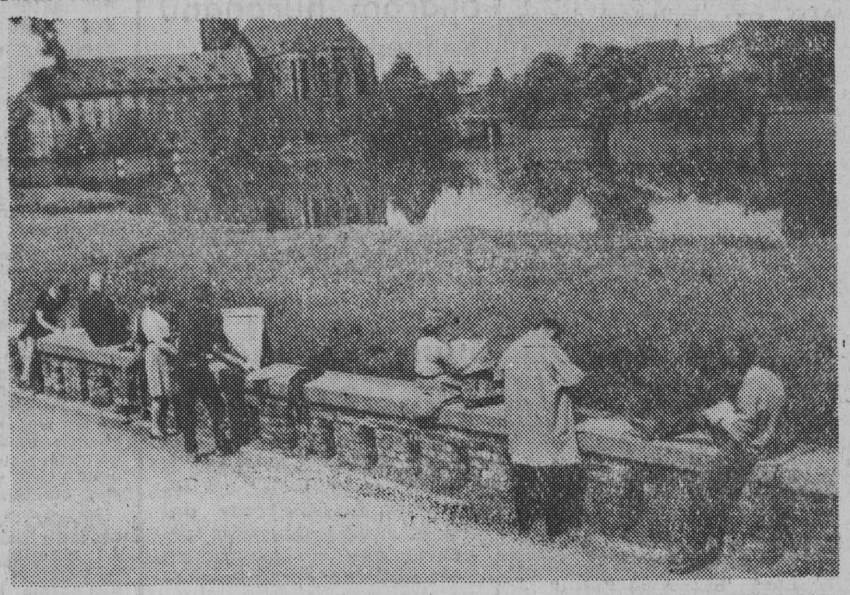
W 1961 r. wystawa francuska w stolicy ZSRR

MOSKWA (PAP) 25. 5.

W Moskwie podpisano porozumienie o zorganizowaniu w stolicy ZSRR wystawy francuskiej. Odbędzie się ona w 1961 r.

Wystawa francuska rozmiarami swymi przekroczy dwukrotnie wystawę amerykańską z ubiegłego roku.

W plenerze

Studenci I roku Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu na zajęciach plenerowych nad Odrą.

CAF — fot. Wołoszczuk

POGODA

DZIŚ — zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura od 6 do 14 st.

JUTRO — rozpogodzenia.

Przemówienie delegata Polski amb. Jerzego Michałowskiego

C. d. ze str. 1

że każdy przelot obcego samolotu nad terytorium innego kraju bez pozwolenia władz tego państwa, a zwłaszcza przelot szpiegowski, stanowi jaskrawe złamanie zobowiązań traktatowych, jest naruszeniem suwerenności i nienaruszalności granic państwowych — jest wreszcie złamaniem Karty NZ.

Łamanie zasad prawa międzynarodowego nie wolno tłumaczyć interesem jednego państwa czy nawet grupy państw — podkreślił ambasador Michałowski. Uzurpowanie sobie takiego prawa prowadzi bezpośrednio do bezprawia i chaosu — wchodzi w zakres działań agresywnych — stoi na pograniczu działań nieprzyjacielskich.

W okresie gorączkowego wyścigu zbrojeń każdy incydent, każde naruszenie granicy jest niebezpieczne. Niebezpieczeństwo to wzmaga się gwałtownie od szeregu lat na skutek rosnącej szybkości działania i ogromnej siły środków wojskowych, które mogą być użyte dla odparcia groźby ataku czy odwetu. Nie żyjemy w czasach kiedy państwo zagrożone agresją rozlepiało na ścianach miejscowości i konfiskowało chłopom konie. Dziś rakiety stoją gotowe na wyrzutniach, radar przeszukuje niebo, samoloty amerykańskiego lotnictwa strategicznego z bombami atomowymi latają nieustannie nad biegunem. Istnieje więc obawa, że jeden błąd, jedno głupstwo, jedno nieporozumienie, jeden akt braku odpowiedzialności — spowoduje naciśnięcie guzików i nieodwracalne rozkazy.

W zakończeniu swego przemówienia delegat Polski stwierdził: Zadanie Rady Bezpieczeństwa da się wtedy uprościeniu sformułować jak następuje: Musimy przywrócić praworządność, poszanowanie umów i dobre obyczaje w stosunkach międzynarodowych. Rezolucja przedstawiona przez Związek Radziecki ma właśnie takie cele. Uchwalając tę rezolucję Rada Bezpieczeństwa spełni swoje zadania wynikające z Karty NZ. Dlatego też delegacja Polska popiera tę rezolucję i będzie na nią głosować.

Warszawski astronom zaobserwował lot sputnika 4

WARSZAWA (PAP) 25. 5.

Jak informuje dr Maciej Bielcki z obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego, 25 bm. nad ranem — po dziewięciu bezowocnych — z powodu złych warunków atmosferycznych — próbach udało mu się przeprowadzić obserwację przelotu rakiety nośnej i stacji kosmicznej sputnika 4.

Walery Byczkowski, członek Klubu Krótkofalowców w Leningradzie, był jednym z pierwszych, któremu udało się złapać sygnały radzieckiego pojazdu kosmicznego.
Fot. — CAF

Z KRAJU

■ 24 bm. w Warszawie pod przewodnictwem **I. Logi-Sowińskiego** odbyło się wspólne posiedzenie Prezydium Komitetu Wykonawczego CRZZ. Podczas obrad omówiono m. in. aktualną sytuację międzynarodową oraz ocenionó działalność przemysłowej służby zdrowia.

■ 25 bm. — w godzinach rannych — udała się z rewizytą do Rumunii — 6-osobowa delegacja Ministerstwa Rolnictwa PRL, której przewodniczy minister Rolnictwa — **M. Jagielski.**

■ Komisja Współzawodnictwa Rady Głównej Społecznego Komitetu Odbudowy Kraju i Stolicy (SFOS) dokonała oceny działalności komitetów wojewódzkich i większych miast w ub. roku.

Pierwsze miejsce za osiągnięcia ub. głoroczne przyznano łódzkiemu Komitetowi Wojewódzkiemu SFOS, drugie zaś Wojewódzkiemu Komitetowi lubelskiemu.

Tragedia Chile trwa

C. d. ze str. 1

skim. Jak wynika z ostatnich doniesień, liczba ofiar trzęsień ziemi, jakie nawiedziły Chile oraz powodzi, która dotknęła szereg rejonów tego kraju jest, z powodu trudności w komunikacji, trudna do określenia. Już jednak w tej chwili liczba ofiar klęsk żywiołowych, które nawiedziły Chile olbrzymia się na kilka tysięcy osób.

Chile przedstawia opłakany obraz — miasta i wioski zniszczone, dziesiątki tysięcy ludzi pozbawionych dachu nad głową koczuje na wolnym powietrzu, brak wody, żywności, lekarstw. Szereg miejscowości jest całkowicie odciętych od świata. Olbrzymie zniszczenia spowodowane zarówno trzęsieniami ziemi jak i falą oceaniczną oblicza się na miliardy dolarów. Jak podano do wiadomości w Santiago, tylko w dniu 23 maja zanotowano w Chile 23 trzęsienia i wstrząsy podziemne.

Rząd chilijski rozpoczął wielką akcję niesienia pomocy ludności obszarów dotkniętych klęskami żywiołowymi, zbiera się medykamenty, żywność i odzież w celu wysłania ich mieszkańcom tych terenów. W tym celu zmobilizowano okręty wojenne, statki, samoloty oraz samochody.

W wyniku fali oceanicznej, która powstała wskutek trzęsień ziemi w Chile — w Japonii pozbawionych zostało dachu nad głową przeszło 150.000 ludzi. Liczba zabitych i utopionych wynosi według ostatnich danych około 1000. Najbardziej ucierpiały miasta japońskie Sziotama i Omitsuneto, które zostały całkowicie zalane przez ocean.

MOSKWA (PAP) 25. 5.

W 24 godziny po katastrofalnym trzęsieniu ziemi w Chile olbrzymie fale oceaniczne dotarły do brzegów radzieckiego Dalekiego Wschodu. 16 tys. kilometrów, które dzielą radziecki Daleki Wschód od epicentrum trzęsienia ziemi, osłabiło znacznie siłę fal morskich, które mimo to sięgały wysokości od 1 do 7 metrów.

Odważna czwórka powróciła z wypoczynku

MOSKWA (PAP) 25. 5.

Czterej odważni marynarze radzieccy — A. Ziganszyn, F. Popławski, A. Kruczkowski i I. Fiedotow, którzy swego czasu tak mężnie walczyli z żywiołem Pacyfiku, 23 bm. przybyli do Moskwy.

Żołnierze odpoczywali w ciągu miesiąca na wybrzeżu czarnomorskim i obecnie czują się doskonale.

Komisja Senatu USA przeprowadzi dochodzenie w sprawie lotu „U-2"

WASZYNGTON (PAP) 25. 5.

Senacka komisja spraw zagranicznych na posiedzeniu odbytym we wtorek postanowiła jednomyślnie przeprowadzić — z udziałem przedstawicieli obu partii — wyczerpujące dochodzenie w sprawie incydentu z amerykańskim samolotem szpiegowskim oraz w sprawie wydarzeń, które poprzedziły załamanie się paryskiej konferencji na szczycie.

Według oświadczenia przewodniczącego komisji, senatora **Fulbrighta**, dochodzenie (senator podkreślał z naciskiem, że będą to „przesłuchania", a nie dochodzenie) rozpocznie się w piątek i potrwa przypuszczalnie kilka dni przy drzwiach zamkniętych. Kopie zeznań zostaną podane do wiadomości publicznej, jednakże do pory po przejściu przez cenzurę. Tryb postępowania będzie taki sam, jaki zastosowano w 1951 r. kiedy komisja Senatu USA badała sprawę zwolnienia generała Mac Arthura ze stanowiska dowódcy sił zbrojnych na Dalekim Wschodzie.

Jako pierwszy zeznający stanie w piątek rano przed komisją sekretarz Stanu **Herter**, który złoży sprawozdanie z niedoszłej do skutku konferencji paryskiej.

Jak oświadczył Fulbright, nie wiadomo na razie, kto będzie zeznawać po Herterze. Senator wymienił nazwiska szefa Centralnej Agencji Wywiadowczej **Allena Dullesa** i sekretarza obrony **Gatesa.**

Ze świata

■ **MOSKWA** — Premier N. S. Chruszczow i przewodniczący Rady Najwyższej ZSRR L. Breżniew przesłali depesze do prezydenta Jugosławii Tito w związku z 68 rocznicą jego urodzin.

■ **LONDYN** — W odpowiedzi na żądanie jednego z posłów labourzystowskich, aby Wielka Brytania dokonała jednostronnego rozbrojenia, premier Macmillan odpowiedział kategorycznie, że „jednostronne rozbrojenie nigdy nie było i nie jest polityką rządu brytyjskiego".

■ **PEKIN** — Przebywający w Chinach marszałek Montgomery przyjęty został przez ministra spraw zagranicznych Chin Czen I.

■ **BERLIN** — Agencja ADN donosi, że premier Grotewohl jest od kilku dni przeziębiony i prawdopodobnie do końca tygodnia będzie musiał pozostać w łóżku.

■ **BONN** — Belgia przerzuci swoje wojska stacjonujące w NRF do Konga Belgijskiego. Wojska te mają być użyte do stłumienia ruchu narodowo-wyzwoleńczego.

Sprawca katastrofy samochodowej pod Moskwą odpowiada przed sądem w Warszawie

WARSZAWA (PAP) 25. 5.

Wczoraj przed sądem w Warszawie dla m. st. Warszawy rozpoczął się proces pracownika Ambasady PRL w Moskwie — Jana Bednarka, który w czerwcu ub. r. prowadząc samochód osobowy marki „Chevrolet" spowodował tragiczną katastrofę w pobliżu stolicy ZSRR. W wyniku tej kraksy 7 oczekujących na przystanku autobusowym — zginęło, i kilkanaście odniosło poważne obrażenia.

W związku z niestawieniem się na rozprawę kilku naocznych świadków tragicznego wypadku, sąd postanowił odroczyć proces.

„Dzień Polski" na targach w Budapeszcie

BUDAPESZT (PAP) 25. 5.

We wtorek 24 bm. na Międzynarodowych Targach Przemysłowych w Budapeszcie odbył się tradycyjny „Dzień Polski". Do pawilonu polskiego przybyli liczni goście węgierscy.

SPORT

Dorobek sportowy białostockich szkół

Na okręgowej wystawie szkolnictwa zwracała również uwagę sala z puchariami, albumami oraz tabelami i wykresami o 15-letnim dorobku białostockich szkół w dziedzinie wychowania fizycznego i sportu. Chociaż na niektórych ważnych wykresach brak ostatnich danych z 1959 r., można na podstawie porównawczych cyfr wyrobić sobie pogląd o rozwoju szkolnego wf i sportu.

Jak wiadomo podstawowymi komórkami masowego sportu szkolnego są SKS-y. W 1958 r. na Białostocczyźnie istniało 364 szkolnych kół sportowych, skupiających 24,2 proc. ogółu uczącej się młodzieży. Najwięksy odsetek (70,3 proc.) przypadał na licea ogólnokształcące i pedagogiczne. W szkołach zawodowych tylko bardzo mała ilość uczennic i uczniów (14,3 proc.) należała do SKS.

Ilość lekcji wychowania fizycznego w tygodniu wynosi w szkołach 2—3, przy czym w liceach pedagogicznych w klasach 1—4 przy bądź co bądź mocno „napiętym" programie aż 28 godzin tygodniowo na wf przypadają tylko 2 godziny. W pierwszych latach powołanych mieliśmy zaledwie kilku nauczycieli wf z wyższym wykształceniem, obecnie (dane dotyczą 1958 r.) w białostockich szkołach uczy 73 nauczycieli wf z dyplomem wyższej uczelni.

Młodzież białostocka dotkliwie odczuwa brak dostatecznej ilości sal gimnastycznych, dlatego też czynione są wielkie wysiłki, aby dziewczęta i chłopcy mogli w dobrych warunkach ćwiczyć. W 1952 r. mieliśmy jedynie 27 sal. W 1958 r. ilość ta wzrosła do 81, ale pamiętajmy, że w tym okresie szkół było 1546, a uczniów — 171.502.

Na szkolne budownictwo sportowe wydatkowano w latach 1958—1959 650 tys. zł. Między innymi powstały stadiony w Ełku i Augustowie, a budowany jest jeszcze ciągle stadion w Suwałkach.

Jeśli o szkolny wyczyn sportowy chodzi, to dyscypliną nr 1 jest u nas lekkoatletyka. W MKS-ach mamy 6 sekcji lekkoatletycznych skupiających 329 zawodników, w tym 142 dziewcząt. Wielką popularnością cieszy się również siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, gimnastyka i łyżwiarstwo. Ostatnio powstały także 3 sekcje piłki nożnej. W Łomży rozwija działalność sekcja rugby, a w Augustowie — żeglarska, która w najbliższych dniach rozpocznie pierwszymi regatami.

(ko)

Załoga Huty im. Lenina spieszy z pomocą ofiarom huraganu

KRAKÓW (PAP) 25. 5.

Na wniosek rady robotniczej Huty im. Lenina wysygnowano z funduszu zakładowego kwotę 50 tys. zł na pomoc ofiarom huraganu na Rzeszowszczyźnie. Niezależnie od tego — we wszystkich wydziałach Huty im. Lenina przystąpiono do akcji zbiórkowej wśród pracowników na rzecz pomocy dla poszkodowanych.

Podziękowanie

Rada Wojskowa Podlaskiej Jednostki KBW w imieniu wszystkich żołnierzy, składa serdeczne podziękowanie wszystkim organizacjom i instytucjom za nadesłane życzenia z okazji święta 15-tej rocznicy powstania KBW.

FC Santos - Kadra 5:2

Oczekiwany z ogromnym zainteresowaniem występ brazylijskich piłkarzy w Chorzowie był prawdziwą ucztą dla polskich kibiców futbolu. Zespół FC Santos z Sao Paulo, demonstrując wczoraj na Stadionie Śląskim wspaniałe umiejętności piłkarskie, pokonał kadrę reprezentacyjną Polski 5:2 (1:0). Najwięksy podziw publiczności wzbudziły kapitalne zagrania Brazylijskiego duetu Pele — Coutinho.

Dla FC Santos bramki zdobyli: Pele i Coutinho po 2 oraz Somani — 1, dla kadry: Faber i Liberda. (jap)

Eichmann został ujęty przez b. oficera polskiego

C. d. ze str. 1

Po przeprowadzeniu plastycznej operacji twarzy, która zmieniła zupełnie jego wygląd — opowiadał Epstein — Eichmann przybył do Izraela i nawiązał kontakty z jedną ze swych przyjaciółek. Ona to właśnie przekazała Friedmannowi list, który zawierał wskazówkę dotyczącą miejsca pobytu Eichmanna oraz jego zdjęcie wykonane już po operacji plastycznej. Aresztowanie nadodniarza wojennego było wówczas kwestią dni. Policja izraelska ujęła go w domu rodziny jednej z byłych jego ofiar.

Eichmann, który zna języki żydowski, hebrajski i arabski, prawdopodobnie wyjechał do Kuwejtu w jednej z brytyjskich firm naftowych.

Według doniesień z Izraela, Eichmann, który początkowo zachowywał się bardzo spokojnie, licząc na pomoc ze strony NRF, ostatnio stał się bardzo agresywny i zagrożił, że wyciągnie do swego procesu najwyższe osobistości niemieckie, wchodzące w skład rządu NRF, a także nie będące członkami rządu.

ODEZWALI SIĘ KAMRACI

BONN (PAP) 25. 5.

Minister sprawiedliwości NRF Fritz Schaeffer oświadczył we wtorek w parlamencie, iż chciałby, aby Eichmann znajdujący się w areszcie w Izraelu został wydany Niemcom zachodnim i sądzony przez organa wymiaru sprawiedliwości NRF. Minister Schaeffer miał ocwagę wyrazić to życzenie, mimo iż opinia publiczna świata doskonale orientuje się, w jakim stopniu organa wymiaru sprawiedliwości opanowane są przez hitlerowców, którzy sami powinni odpowiadać za popełnione zbrodnie.

Z CZEGO EICHMANN BYŁ ZADOWOLONY?

Wiadomość o aresztowaniu Eichmanna, określana jest przez prasę zachodnioniemiecką jako „sensacyjna". Z szeregu doniesień tej prasy wynika nie tylko wielkie zaskoczenie, jakim jest dla NRF aresztowanie Eichmanna, ale również niepokój, iż proces Eichmanna odsłoni przed całym światem największą zbrodnię wszystkich czasów, jaką była eksterminacja ludności żydowskiej okupowanej Europy.

Dziennik „Berliner Morgenpost" drukuje artykuł pt.: „Organizator mordu na Żydach", w którym czytamy:

„Śmiejąc się zejdę kiedyś do grobu. Uczucie, że mam na sumieniu pięć milionów żydów, daje mi niezwykłe zadowolenie". Te były słowa, które padły z ust SS - obersturmbannführera Eichmanna 3 maja 1945 roku w Alt-aussee w Salzkammergut."

„Berliner Morgenpost" cytuje następnie wypowiedź byłego komendanta obozu oświęcimskiego **Rudolfa Hoessa** na temat Eichmanna: **„Eichmann nauczył mnie, jak zabijać przy pomocy gazów spalinowych w samochodach ciężarowych. Ten sposób — jak powiedział — jest jednak nieodpowiednio wobec masowych transportów mających nadejść do Oświęcimia... Eichmann postanowił dlatego zorientować się co do uzyskania innego gazu, który byłby łatwy w posługiwaniu się nim i nie wymagał budowy specjalnych urządzeń".**

Dziennik podaje inną wypowiedź Hoessa: **„Eichmann, względnie jego stały zastępca Guenther są jedynymi, którzy posiadali dowody dotyczące całkowitej liczby wymordowanych".**

*

Minister sprawiedliwości Izraela **Pinchas Rosen** oświadczył, iż nie zostało jeszcze postanowione czy Eichmann będzie sądzony jako przestępca wobec ludności żydowskiej, czy też jako hitlerowski zbrodniarz wojenny. W każdym razie prokurator domagać się będzie kary śmierci.

WSPÓLNIK EICHMANNA ŻYJE NA WOLNOŚCI W NRF

BERLIN (PAP) 25. 5.

Jak informuje agencja ADN, sprawiedliwość dosięgła na razie tylko jednego zbrodniarza wojennego. Jeden z najbliższych współpracowników Eichmanna, b. SS-oberstturmbahnfuehrer **Krumey** przebywa jeszcze na wolności w Niemczech zachodnich.

Krumey, który jest obecnie „spokojnym obywatelem" miasta Korbach w Hesji współuczestniczył z Eichmannem przy deportacji Żydów z Polski i Węgier. Ponosi on osobistą odpowiedzialność za śmierć 460 tysięcy Żydów węgierskich, którzy zginęli w komorach gazowych Oświęcimia i Majdanka. Brał on również udział w zamordowaniu 88 dzieci ze spalonej przez hitlerowców czeskiej wioski Lidice.

W związku z silnymi protestami opinii publicznej Krumey był dwukrotnie aresztowany, za każdym razem jednak prokuratura umarzała śledztwo.

Pożar w Zambrowie

24 bm. około godz. 21 wybuchł w Zambrowie przy ul. Łomżyńskiej groźny pożar. Ofiarą płomieni padło 6 stodół, 6 obór i jeden dom mieszkalny. W akcji tłumienia pożaru brały udział straże pożarne Zambrowa, Łomżamowa i Kołak. Dzięki usilnej akcji ratunkowej strażacy nie dopuścili do dalszego rozprzestrzeniania się ognia. (St. Św)

Święto narodowe Argentyny

WARSZAWA (PAP) 25. 5.

Z okazji święta narodowego Argentyny — 150 rocznicy rewolucji majowej, która zapoczątkowała walkę o niepodległość Argentyny przewodniczący Rady Państwa **Aleksander Zawadzki** wystosował depeszę gratulacyjną do prezydenta Republiki Argentyny dra **Arturo Frondizi.**

Szkoła 1000-lecia w Białobrzegach jest już gotowa

21 maja odbyło się w Białobrzegach, pow. Augustów, techniczne oddanie do użytku nowoczesnej szkoły 4-klasowej (oficjalne otwarcie nastąpi w czerwcu). Szkoła zbudowana została ze składek pracowników przedsiębiorstw podległych Wojewódzkiemu Zarządowi Przedsiębiorstw Budownictwa Terenowego. Koszt budowy wyniósł około milion złotych i działwa z Białobrzegów oraz okolicznych miejscowości od początku przyszłego roku rozpocznie naukę w nowoczesnym budynku typu pawilonowego. Budowano go z betonów jednofrakcyjnych, a posadzki ułożono z „estrichgips" i oszczędnościowego parkietu mozaikowego.

Szkołę wybudowano według projektu inżynierów Henryka Łukaszewskiego i Stanisława Plewko — pracowników Wojewódzkiego Zarządu Przedsiębiorstw Budownictwa Terenowego.

Szkoła w Białobrzegach jest kolejną szkołą Tysiąclecia na Białostocczyźnie zbudowaną ze składek pracowników jednego przedsiębiorstwa, podobnie jak szkoły budowane przez KBW i WOP. (Hr)

W fabryce Przyrządów i Uchwytów w Białymstoku — przy montażu obrabiarek.
Fot. — J. Mazurek

Telefoniczna poradnia świadomego macierzyństwa

Po pierwszych, eksperymentalnych próbach przeprowadzonych w Poznaniu z telefoniczną poradnią świadomego macierzyństwa, które zainicjował „Express Poznański" z udziałem grona specjalistów-lekarzy, postanowiono kontynuować tę pożyteczną formę poradnictwa, cieszącą się dużym zainteresowaniem poznaniaków.

Do dyspozycji mieszkańców grodu Przemysława oddano w dniu 25 bm. dwa numery telefoniczne. Na liniach tych przez kilka godzin udzielają porad specjaliści ginekologii i seksuologii. Zainteresowani mogą również wybierać: pod jednym z numerów oczekuje bowiem lekarz, przy drugim aparacie lekarka. (PAP)

Opera „Janko Muzykant"

Kompozytor radziecki W. Jurowski napisał operę pt. „Janko Muzykant". Libretto oparte zostało na znanej noweli H. Sienkiewicza. Operą zainteresował się w ZSRR kilka teatrów. (PAP)

Celuloza... ze słomy

Znane Zakłady Celulozowo-Papiernicze we Włocławku ulegną w latach 1965—1965 znacznej rozbudowie. Zostanie zbudowany specjalny Kombinat produkujący celulozę ze słomy, co pozwoli na całkowite wyeliminowanie dotychczasowego tradycyjnego, ale bardzo już deficytowego surowca — drewna. (AR)

Bezdroża?

C. d. ze str. 3

wszystkich tych, którzy nie powinni byli do takiej sytuacji dopuścić, nie pozwolić zboczyć z dobrych dróg choćby tym czterdziestu istniejącym już kółkom.

Mam tu na myśli zarówno aktyw powiatowy jak i wiejski — towarzyszy z komitetu powiatowego partii, z PZKR, agronomów rejonowych, instruktorów z augustowskiej spółdzielni mleczarskiej, a także aktyw gromadzki i samych prezesów wspomnianych kółek. Myślę też, że tego rodzaju prezentacje do nich są chyba w pełni uzasadnione. Dowód? — Obecna sytuacja w typowo rolniczej części powiatu, w tej części, która **przy pomocy kółek mających do dyspozycji poważne sumy z FRR, powinna stać się bazą zaopatrującą w produkty rolnicze co najmniej cały powiat.** Jeśli zaś od kilku lat niewiele się w augustowskim rolnictwie zmieniło na lepsze — można śmiało stwierdzić, że coś tu jest nie tak jak być powinno. Wynika stąd, że niewłaściwe były dotychczasowe metody współpracy ze wsią gospodarczo - politycznego „sztabu" ludzi rządzących całokształtem spraw w powiecie.

PORA NA DZIAŁANIE OD DZIŚ

Bo jeśli kółka powstały, to chyba nie po to, by figurowały tylko jako cyfry w odpowiednich rubrykach sprawozdanych statystyk. Program działalności kółek jako organizacji był i tutaj znany od początku. Co więcej, był przyjmowany przez rolników z aprobatą i uznaniem. Również wstępne kierunki działania augustowskich kółek były kiedyś wytyczone. Obserwowano już wyniki słusznej inicjatywy, były pierwsze gospodarskie osiągnięcia... I oto teraz, po kilku latach — **zjawisko utknięcia w miejscu stało się faktem dokonanym.** Czy jednak nieodwracalnym?

Sytuacja może tu ulec poprawie, I nie tylko może, a **musi.** Wymagają tego nie tylko potrzeby gospodarcze tego terenu, ale i ekonomiczne prawo rozwoju, uznające dreptanie w miejscu za równoznaczne z cofaniem się wstecz. Wypada więc tylko śmiało spojrzeć prawdzie w twarz i zabrać się do roboty. Poważny problem, naszym zdaniem, stoi przed Komitetem Powiatowym partii. **Trzeba bowiem zainicjować pierwszy krok.** Można by zacząć od szczegółowej analizy problemów rolnictwa w powiecie, od analizy działalności wszystkich jednostek gospodarczych i społecznych, odpowiedzialnych za rolnictwo. Niezbędne jest wytyczenie nowych kierunków pracy i koordynowanie wszelkich poczynań.

Bo przecież, jak już powiedzieliśmy, życie w augustowskim powiecie, mimo specyfiki i charakterystycznych cech, toczy się naprzód i ma też swoje wymagania. Przykłady?

Wróćmy do tej samej wsi Netta II, gdzie ludzie obok stwierdzeń, że kółko ich stanęło w miejscu, że jakoś im się robota „nie klei", mówią też o tym, do czego warto by się zabrać. A więc — łąki. Można by przecież nawet bez wielkich nakładów pogłębić wspólnym wysiłkiem rów melioracyjny i przystąpić do zagospodarowania zielonych nieużytków. A jak łąki — to i hodowla.

— U nas sąsiedzi trzymają po 2 — 3 krowy — mówi prezes Szczęsny — a można by tą ilość podwoić czy potroić w każdym gospodarstwie. Tym bardziej, że zlewnia na miejscu i mleko coraz bardziej staje się opłacalne. Jeden z sąsiadów to nawet machorkę rzucił, a wziął się za hodowlę i odnosi dziennie 30 — 40 litrów mleka do zlewni.

Parę lat temu pobudowano we wsi kilka silosów. Robi się kiszonki z buraczanych liści. Właściciele silosów bardzo sobie chwalą karmienie dobytku tą nową paszą, a więc — silosy mogłyby być w każdej zagrodzie. Jest w kółku opryskiwacz, a we wsi kilka sadzarek i opielacze do buraków. Czy nie mogłoby być więcej podobnego sprzętu, ułatwiającego prace polowe? Prawie wszystkie pola w okolicy są mocno zakwaszone. Czy nie rodziłyby obficiej, gdyby je „nakarmić" wapnem, gdyby racjonalnie stosować inne nawozy, odpowiednio pielęgnować uprawy...

Słowem — pełne ręce roboty dla kółka rolniczego w dziesiątkach takich wsi jak Netta, Bargłów - Dworny, Wólka Karwowska, Dreństwo, we wsiach, gdzie dzisiaj pytania na temat kółka ludzie zbywają zakłopotanym milczeniem, czy wspominkami, jakie to kiedyś były piękne, ale dziś — „jakoś nic u nas nie wychodzi...".

Sprowadzić augustowskie kółka z bezdroży, to na pewno wszystko „wyjdzie"!

M. ŚWIDZIŃSKA

Dwudniowy „Robinson Kruzoe..."

Szczęśliwie skończyła się przygoda 19-letniego amatora sportu wędkarskiego Romana Mistera, który za pozwoleniem W ubiegłą niedzielę wybrał się on na jezioro Dąbskie. Wyładował na zaciszne wyspie. W pewnym momencie niedostatecznie zamocowany kajak uniesiony falą spłynął, zabierając śniadanie, cieply wałek oraz resztę ratunkowy.

Stratę tę Majtczak zauważył po niewczasie. Przeprawa wpław na odległość niemal jednego kilometra przy silnej fali i lodowatej wodzie nie była bezpieczna. Nieforunny wędkarz głodując i marznąc przeczekał dwie doby na wyspie. Dopiero we wtorek z rana krzyczącego machającego rękami „Robinsona" zauważył przepływający rybak i wyratował go z opresji. (PAP)

Rozpoczęto już budowę drogi do ośrodka telewizyjnego

Jak nas poinformował Społeczny Komitet Budowy Ośrodka Radio-Telewizyjnego w Białymstoku, rozpoczęto już prace przy zwózce kamienia na drogę wiodącą do przyszłego Ośrodka Nadawczego Telewizji. Swój akces w zwózce kamienia zaofiarowały, Wojewódzka Kolumna Transportu Samochodowego w Białymstoku — przydzielając do dyspozycji Komitetu Budowy 1 samochód ciężarowy oraz Białostocka Wytwórnia Wódek — przydzielając ciągnik wraz z dwoma przyczepami. Kamień przewożony jest z miejscowości Potoka koło Knyszyna do miejscowości Krynice koło Białegostoku.

Komitet składa tym dwóm przedsiębiorstwom serdeczne podziękowanie za dostarczenie taboru transportowego i oczekuje na zgłoszenia innych zakładów do czynu przy budowie drogi do ośrodka telewizyjnego. Bliższych informacji w tej sprawie można zasięgnąć dzwoniąc na numer telefonu 42-98. (BOB)

NA PÓŁKACH Z KSIĄŻKAMI

K. ŻYWULSKA „Przeżyłam Oświęcim" — Wyd. „Iskry" i Wiedza". Znana satyryczka „Szpilek" była w okresie okupacji więźniarką Oświęcimia. W tej znakomicie napisanej książce zebrała najtragiczniejsze wspomnienia swego życia.

*

K. CHŁĘDOWSKI „Królowa Bona" — Wyd. PIW. Szkice wytrawnego znawcy Renesansu. Autor plastycznie oddał obraz polskiego „złotego wieku" i nakreślił sylwetkę królowej, o której krąży tyle legend.

*

G. VIDAL „Trubadur króla Ryszarda" — Wyd. „Czytelnik". Współczesny pisarz amerykański sięgnął do średniowiecznej legendy o Blondelu i odmalował bohaterskie dzieje poety dworskiego, wiernego swemu panu, słynnemu Ryszardowi Lwie Serce.

*

J. SVEVO „Jedno życie" — Wyd. PIW. „Modny" pisarz dwudziestowieczny nakreślił tu postać „człowieka, zagubionego w świecie", jakio to — autor mniemuje obyczaje i życie Triestu, swego rodzinnego miasta.

*

„SAGI ISLANDZKIE" — Wyd. LSW. Średniowieczne sagi nie tylko budzą ciekawość swego rodzaju „egzotyką" i patyną czasu, ale i zadziwiają szlachetnością filozofii islandzkiego ludu. (K.S.)

Małolitrażowy fiat „URALEC"

Irbicka fabryka motocykli wyprodukowała doświadczalny model małolitrażowego samochodu o napędzie na przednie i tylne koła, z silnikiem chłodzonym powietrzem. Samochód ten o nazwie „Uralec" rozmiarami przypomina „Moskwicza", ale posiada nadwozie własnej, oryginalnej konstrukcji.

Pierwsze próby wykazały, że „Uralec" doskonale pokonuje błotniste drogi i kręte wzniesienia. Jeśli wszystkie próby wypadną pomyślnie, 4-osobowy małolitrażowy fiat o produkowany będzie seryjnie.

Przychodnia lekarska w spółdzielni produkcyjnej

Jednym z wielu osiągnięć socjalnych spółdzielni produkcyjnej w Sędzinku na Pomorzu jest własna przychodnia lekarska.

Porady lekarskie udzielane są spółdzielcom i ich rodzinom bezpłatnie. (PAP)

Trawę na miejskich zieleńcach kosić będą tylko kosiarki

Jeszcze niedawno pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej w Białymstoku oraz przedsiębiorstw gospodarki komunalnej w miastach powiatowych, bardzo dużo pracy wkładali w koszenie zwykłą kosą trawy na zieleńcach i trawnikach miejskich. W ubiegłym roku Zarząd Zieleni Miejskiej w Białymstoku otrzymał już potrzebne do pielęgnacji trawników kosiarki. W tym roku Wydział Gospodarki Komunalnej Prezydium WRN zakupił 10 kosiarek dla miast powiatowych województwa. Otrzymają je: Olecko, Łomża, Ełk, Suwałki, Augustów, Mielnik, Sokółka, Grajewo, Goldap. (Hr)

„Foka" i „Zefir" nowe polskie szybowce

Na lotnisku szybowcowym w Bielsku — Aleksandrowicach przechodzą ostatnie „podniebne" próby dwie nowe maszyny dla naszych pilotów na wtorocznie szybowce Mistrzostwa Świata. Są to szybowce „Foka" i „Zefir". Zdaniem fachowców nowe szybowce to wysokiej klasy maszyny, (PAP)

Sprawy dnia

Chwasty nie mogą kraść zboża

Aż się nie chce wierzyć, że zwykłe polne chwasty potrafią nas tak objadać! No bo gdyby nie te zielone szkodniki mielibyśmy o setki tysiące ton zboża więcej z każdego zbioru. Jak wiadomo bowiem plon z 1 hektara zachwaszczonego pola jest zmniejszony o 3—5 kwintali ziarna, o ok. 15 kw. ziemniaków i średnio o 40 kw. buraków.

Zdawałoby się, iż żaden dobry gospodarz nie pozwoli, aby wyniesiono z jego spichrza worek ziarna czy maki. Zrobiłby z tego powodu skandal na całą wieś, powierzyłby sprawę odnośnym władzom i w ogóle byłby oburzony na złodzieja. Dziwne więc, dlaczego ten sam gospodarz spokojnie toleruje wyraźną kradzież, jakiej rokrocznie dopuszczają się na jego polach chwasty! Przyzwyczajenie czy nieświadomość? A może po prostu bagatelizowanie sprawy?

Okazało się, że nasze wysiłki o zwiększenie urodzajności pól na nic się zdadzą jeśli nie przystąpimy do stosowania podstawowych zabiegów, nawet tak pospolitych jak tępienie chwastów. Cóż bowiem pomoże racjonalne nawożenie, staranna orka i prawidłowy siew, jeżeli wiadomo, że chwasty pierwsze skorzystają z naszych starań — wyciągną z gleby wodę, wszelkie składniki pokarmowe, zabiorą światło, obniżą temperaturę gleby, itd

A więc to, że wydanie ostrej i systematycznej walki zielonym szkodnikom stało się koniecznością nie budzi chyba żadnych wątpliwości. Wydajemy więc taką walkę. Rokrocznie zatacza ona coraz szerszy krąg, jest coraz bardziej bezwzględna. Świadczą o tym fakty.

Oprócz starej metody mechanicznego (ręcznego) tępienia chwastów, znamy już wypróbowane i skuteczne metody chemicznego ich niszczenia. Podczas gdy w 1957 r. ten nowy sposób zastosowano w naszym województwie zaledwie na 500 ha, to już w roku 1959 chemicznej walce z chwastami poddano około 7 tys. ha, a na rok bieżący przewiduje się poddać zabiegom przeszło 10 tys. hektarów.

Aby zniszczyć groźnego szkodnika skutecznie, należy to robić umiejętnie. W tym celu nasi fachowcy rolni organizują co roku masowe tępienie chwastów w okresie najbardziej do tego dogodnym, a więc przed ich kwitnieniem, w okresie krzewienia się zbóż, tj. w czerwcu.

W roku bieżącym „miejsce" zwalczania chwastów jest szczególnie ważny ze względu na to, iż przetrwały one znacznie lepiej suszę i zaatakowały zboża, zwłaszcza ozime, ze zdwojoną energią. Nie możemy więc pozwolić na to, by oprócz niesprzyjających warunków atmosferycznych, tegoroczne plony były zagrożone i zmniejszone na skutek zachwaszczenia pól.

W sklepach GS, w wiejskich domach towarowych będą dostępne następujące środki chemiczne: Diconirt, Hedonal, Spritz-Hormit i Pielik. O ich stosowaniu poinformują specjalne instrukcje, fachowcy ze służby ochrony roślin, agronomowie. Kółka rolnicze, koła gospodyń, zespoły PR i wszyscy doświadczeni rolnicy powinni dać dobry przykład w przeprowadzaniu tej ważnej akcji w interesie jak najbardziej wspólnym. (m)

Czy kółka w Augustowskiem muszą rdzewieć...

Bezdroża?

Wieś leży niby przy szosie, ale nie tak zwyczajnie — rzędami domów po obu stronach drogi, a w poprzek. Czyli inaczej — wiejska ulica **Nety II** krzyżuje się z szosą, wiodącą do Augustowa. Tuż na skrzyżowaniu stoi spory, murowany budynek. Mieści się w nim zlewnia mleka i sklep GS. Ponadto budynek ów, to niejako trwały symbol, pamiątka po okresie dawnej świetności miejscowego kółka rolniczego. A więc...

...CHODZI O PRZESZŁOŚĆ?

Tak. Choć to czasy niezbyt odległe. Tutejsi ludzie bowiem, mówiąc o dobrej sławie swego kółka, sięgają pamięcią zaledwie dwa lata wstecz. — Wtedy to dopiero był ruch w naszej wsi — opowiadają. — Wszyscy wiedzieli, że kółko jest i działa, bo jego członkowie byli nie tylko inicjatorami budowy, ale najwięcej przy niej pomagali, organizowali pracę czynem społecznym, starali się o wszystko, snuli plany o przyszłej hodowli...

A dziś? Owszem, z własną zlewnią i sklepem mieszkańcy Netty II mają wielką wygodę, ale o kółku, o obecnej jego pracy mało kto może we wsi powiedzieć.

— Czy nasze kółko powiększa się? — prezes **Józef Szczęsny** powtórzył pytanie i zamyślił się. — Prawdę mówiąc, na początku było nas więcej niż teraz. W kółku było kiedyś przeszło 20 gospodarzy, a teraz chyba kilkunastu. Mówię „chyba", bo sam już nie wiem kogo za członka liczyć, jeśli prawie nikt teraz składek nie opłaca, legitymacji członkowskich nie mamy... Ja wiem, niby nie po to istnieje kółko, żeby te parę groszy na składki płacić, ale i pod tym względem porządek powinien być.

— A coś o gospodarczej działalności waszego kółka, czy nad czymś pracujecie, jakie macie plany?

— Ot i zabiliście mi tym pytaniem drugiego klina! — powiedział prezes, usiłując uśmiechnąć się, ale widać było, że sam gryzł się nie od dziś sprawami, o których nagle trzeba było otwarcie powiedzieć komu innemu...

Jak się później okazało, **Netta II jest charakterystycznym przykładem niektórych innych „rdzewiejących kółek" w powiecie.** Panuje w nich podobna sytuacja braku gospodarskiej inicjatywy i podobne są drogi wyjścia z tej sytuacji. Więc jednak — wyjście jest?

Bo przyznam, że po rozmowie z towarzyszami z powiatowych instancji, jechałem do Netty i innych wsi z niemałym uprzedzeniem. Zasugerowano mnie **specyficzną sytuacją augustowskiego rolnictwa.**

— U nas inaczej niż w pozostałych powiatach — mówili towarzysze. — W naszych wsiach ludzie mają tylko dwa źródła bogacenia się: **puszcza i tytoń.** Okrągły rok praca w lesie, no i pracochłonna, ale opłacalna uprawa tytoniu. Inne uprawy, czy hodowla — to tylko z konieczności.

Powyższą ocenę w zasadzie potwierdził jeszcze inny fakt. Słaby przyrost nowych kółek rolniczych w powiecie. Od stycznia br. powstały tam 4 kółka, a 2 staro rozwiązały się. Ogółem jest 46 kółek na 141 wsi. Około 30 proc. rolników jest w kółkach.

Jak wiadomo — zasadniczy kierunek pracy rolników, skupionych wokół tej organizacji — **to podnoszenie produkcji rolnej w oparciu o olbrzymią pomoc: Fundusz Rozwoju Rolnictwa.** Jak wiadomo — FRR ma iść głównie na mechanizację prac polowych.

Nie przypadkowym też odbiciem sytuacji panującej w augustowskich wsiach jest fakt, że dotychczas żadne kółko w tym powiecie nie zakupiło traktora z zestawem maszyn rolniczych. W roku ubiegłym na przeszło 2 mln. zł z FRR rolnicy wykorzystali tu tylko 181 tys. zł — głównie na zakup agregatów omłotowych. Na rok bieżący jest w Augustowskiem do wykorzystania ponad 8,5 mln zł (łącznie z pozostałością zeszłoroczną), a do 1965 r. — przeszło 40 mln zł.

Czy wieś augustowska skorzysta z tej wielkiej szansy?

SPECYFIKA SPECYFIKĄ, A ŻYCIE — ŻYCIEM

Prawda, że sytuacja we wsiach augustowskich jest odmienna niż gdzie indziej, że dyktują ją specyficzne warunki gospodarcze tego terenu. **Ale nie można chyba wszystkiego tłumaczyć specyfiką. I chyba nie można też poprzestać na tym tłumaczeniu. Bo rzeczywistość domaga się innego potraktowania wielu spraw.**

W rzeczywistości bowiem **prawie cała zachodnia część powiatu jest bardziej rolnicza niż puszczańska.** W okolicach Sztabina, Bargłowa i Raczek rozsianych jest wiele wsi żyjących **głównie z pracy na roli,** a nie z zarobków w lasach. **Ziemia tu dobra,** a choć uprawiana przez rolników dość starannie, nie pogardziłaby zapewne jeszcze lepszymi zabiegami agrotechnicznymi, czy nowymi roślinami. **Dużo tu łąk** wymagających większego zainteresowania się, a zarazem stwarzających niemałe możliwości dla rozwijania hodowli.

Przecież wiadomo, że od początku swego istnienia mleczarnia w Augustowie miała poważne kłopoty surowcowe. Boryka się z nimi do dziś. Fakt, że mleczarstwo nie osiąga tu spodziewanych rezultatów, widoczny jest zwłaszcza latem, gdy co piękniejsze okolice Augustowszczyzny zarają się od turystów. Mleko przywozi się wówczas z Suwałk...

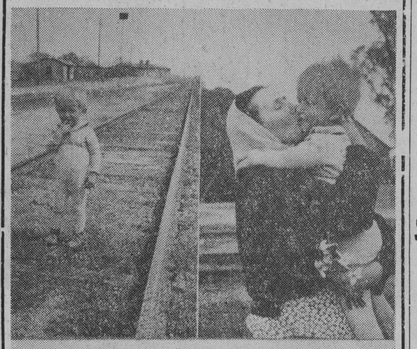
Polepszenie kultury upraw, łąki, hodowla, mleczarstwo, sadownictwo i warzywnictwo oraz związane z tym przetwórstwo — czyż to nie jest ogromne pole do popisu dla kółek rolniczych w tych wsiach, gdzie las nie pochłania bez reszty ludzkiej energii?

Trudno oprzeć się wrażeniu, że w większości kółka we wspomnianych okolicach utknęły na bezdrożach. Tak, jak by rozkręcone szybkimi obrotami w pierwszym okresie działalności (patrz Netta II), zaczęły stopniowo zmniejszać swe obroty, nie wiedząc po co „kręcić" się dalej. To może zbyt drastyczne porównanie, ale chyba najlepiej oddające sytuację.

Najgorsze jest jednak **tolerowanie** takiego stanu jako rzekomo uzasadnionego, oswojenie się z nim i stopniowe przywykanie doń

C. d. na str. 4

Bohaterski milicjant st. sierżant Dzida powraca do zdrowia

O bohaterskim czynie milicjanta Józefa Dzidy, który z narażeniem własnego życia uratował dwuletnią dziecko spod kół pociągu — donosiła już prasa. Ostatnio fotoreporter CAF — odwiedził rodzinę Mularczyków i przebywającego w szpitalu st. sierż Dzidę.

NA ZDJĘCIACH GÓRNYCH (po lewej): taki był początek dramatycznego wypadku na przystanku kolejowym w Tawęcinie. Mały Józio Mularczyk nie zdający sobie sprawy z grożącego mu niebezpieczeństwa stoi na szynach kolejowych. Po prawej: uratowany przez st. sierż. Dzidę malec w objęciach matki.

NA ZDJĘCIU DOLNYM: st. sierżant Dzida z matką i żoną w szpitalu. Stan jego zdrowia nie budzi już żadnych obaw.

CAF — fot. Kosycarz

Tylko ręcą odbywa się zbiór szparagów w Osowej Sieni

Załoga Państwowego Ośrodka Hodowli Zarodowej w Osowej Sieni na Ziemi Lubuskiej ma obecnie wiele dodatkowego zajęcia. Przystąpiono tam bowiem do pierwszego zbioru szparagów z założonej przed 3 laty plantacji.

Zbieranie smacznych kłączy tej rośliny zaczyna się rychło po północy, a kończy zanim wzejdzie słońce. Taki pośpiech wynika z faktu, że szparagi wydobywane z kopcowatych stanowisk w ciągu dnia pod wpływem promieni słonecznych zielenieją gwałtownie i tracą na wartości. Podobnie sprawnie i szybko, bo w ciągu trzech godzin, specjalnie przystosowanym samochodem są one przewożone do przetwórni w Pudliszkach w woj. poznańskim.

Plantacja w Osowej Sieni wydaje obfity i wysokiej jakości plon — po 2,5 tony z każdego hektara. Jest ona co roku sukcesywnie powiększana i obejmuje już 60 ha gruntu. W końcowym stadium rozciągać się będzie, jako największa w kraju, na 100 ha ziemi. (PAP)

Obrabiarki — mechaniczne serce POLSKIEJ EKSPOZYCJI na Targach Poznańskich

Obrabiarki będą „sercem" polskiej ekspozycji na tegorocznych Międzynarodowych Targach Poznańskich. Zajmą one 3/4 powierzchni pawilonu przemysłu ciężkiego. Jest to wyraz rosnącej roli obrabiarek w eksporcie przemysłu maszynowego. W tym roku polskie obrabiarki sprzedamy 50 krajom. Wartość tego eksportu wyniesie ponad 46 milionów złotych dewizowych.

32 fabryki budowy obrabiarek wystawią w Poznaniu 85 maszyn, w tym 25 — po raz pierwszy. Do najliczniej reprezentowanych wystawców należą Zakłady im. 1 Maja z Pruszkowa, Centralne Biuro Konstrukcji Obrabiarek, Zakłady im. Strzelczyka w Łodzi, Fabryka Urządzeń Kuziennych z Elbląga.

Obecnie trwają już prace przy montażu stoiska przemysłu obrabiarkowego. Wszystkie maszyny znajdować się będą w ruchu, co pomoże zwiedzającym w ocenie ich zalet. (AR)

Na budowlanym podwórku (1)

AKTUALNE ZADANIA

NASZE budownictwo znajduje się obecnie w przełomowym okresie — **wprowadzania nowych cenników robót akordowych.** Obejmują one swym zasięgiem podstawową część pracowników budownictwa (obowiązują od 15 kwietnia br.).

Rozmawiając na ten temat z pracownikami budownictwa, spotkaliśmy się z pytaniem, które najczęściej się powtarzało: **dlaczego wprowadza się zmiany w systemie płac i co mają dać nowe CRA?**

Otóż nasze budownictwo cechuje niska wydajność pracy. Pod tym względem pozostajemy daleko w tyle za osiągnięciami innych państw. Mimo poważnej mechanizacji prac na budowach w porównaniu z okresem przedwojennym, nastąpił nieznaczny wzrost wydajności pracy. Niska wydajność wiąże się z kolei z nadmiernie rozbudowaną armią pracowników budownictwa (w okresie sezonu odczuwa się nawet brak tych pracowników), co również wpływa na chroniczne wprost przedłużanie cyklu realizacji inwestycji.

*

WICEPREMIER Tokarski powiedział na ten temat na ostatnim Plenum KC PZPR m. in.: **„W Hucie im. Lenina budowa wielkiego pieca trwa ponad 2 lata. W Związku Radzieckim budowa takiego samego wielkiego pieca trwa 9 miesięcy".**

Podobnie na Białostoczyźnie budowa każdego większego obiektu przeciągała się w nieskończoność. Praktyka wykazała bowiem, że **na terenie** naszego województwa w roku 1959 nie oddano ani jednego obiektu w terminie przyjętym przy zatwierdzaniu **planu inwestycyjnego.** Miało to ścisły związek z niską wydajnością pracy na budowach.

*

STRATY czasu roboczego spowodowane samą tylko niewłaściwą organizacją stanowisk roboczych na budowach, według badań Centralnego Ośrodka Techniki Normowania Pracy stanowią przeciętnie 30 proc., a w niektórych wypadkach nawet 40 proc. i więcej (tzn. że w ciągu 8-godzinnego dnia pracy pracowało się 5 — 6 godzin). Na straty te składały się głównie brak dyscypliny pracy, nie przygotowany front pracy, brak narzędzi itd.

Jeszcze mniejsze jest wykorzystanie posiadanego potencjału maszyn budowlanych, czego dowodem może być fakt, iż w pierwszym półroczu ub. roku rzeczywiste wykorzystanie czasu eksploatacji maszyn w stosunku do ich całkowitego czasu eksploatacji wyniosło zaledwie 10 — 50 proc. Nawet częściowe wykorzystanie tak znacznych rezerw stanowiłoby wielki krok naprzód i pociągnęłoby zdecydowanie wydajność pracy w budownictwie.

Do tego właśnie zmierzają nowe cenniki robót akordowych w budownictwie. Zmuszają one do zwiększenia wydajności pracy, gdyż obecnie robotnik chcąc utrzymać swoje zarobki na poprzednim poziomie, musi pracować lepiej i wydajniej, a przede wszystkim musi pełniej wykorzystać czas pracy. Nowe CRA dostosowane są bowiem do technicznie uzasadnionych norm pracy, a tym samym likwidują tzw. kominy płacowe, tzn. nieuzasadnione wysokie zarobki, wprowadzając bardziej sprawiedliwe proporcje między płacami poszczególnych grup pracowników.

Oprócz tego, i ma to szczególną wagę, nowe CRA zmuszają dyrekcje przedsiębiorstw budowlanych, kierownictwa budów i cały personel techniczny do lepszej pracy, do zapewnienia frontu robót dla pracowników, do lepszej organizacji pracy na budowach, do terminowego dostarczania materiałów na budowy itd. W sumie zmuszają one do wydajniejszej i lepszej pracy nie tylko robotników, ale także cały personel kierowniczy przedsiębiorstw budowlanych.

*

CZYTELNIK może jednak powiedzieć: **warunkiem przygotowania frontu robót oraz rytmiczności pracy jest właściwe przygotowanie inwestycji oraz zabezpieczenie materiałowe. Czy to będzie zapewnione?**

Otóż po pierwsze, ustalono zasadę nieprzyjmowania do realizacji inwestycji nie posiadających dokumentacji kosztorysowo - projektowej. Wyłom od tej zasady może nastąpić tylko za specjalnym zezwoleniem wicepremiera. Po drugie, komisje rozdziału robót otrzymały polecenie, aby lokować zlecenia w przedsiębiorstwach budowlanych tylko i wyłącznie do wysokości planu przerobu odpowiadającego posiadanemu zaopatrzeniu materiałowemu. Stwarza to realne warunki zapewnienia frontu robót budowlanych, tak niezbędne przy wprowadzaniu nowych CRA. Jak nowe cenniki wprowadzane są w życie, o tym napiszemy już w następnym artykule.

J. M. REMBIASZ

★ Ciekawe

Z obawy przed inwazją

Minister sprawiedliwości Unii Południowo - Afrykańskiej, F. Ch. Erasmus, zastąpiony został w parlamencie za uprawianie klusownictwa. W czasie zwiedzania obozu wojskowego w miejscowości południowo-afrykańskiej — Kaokoveld, ustrzelił on z helikoptera nosorożca, znajdującego się pod ochroną na terenie pobliskiego rezerwatu. Chcąc zapobiec rozdmuchaniu tej sprawy, rząd wziął w obronę ministerialnego kłusownika, oświadczając, iż nosorożec ten od dawna... „stanowił niebezpieczeństwo dla obozu wojskowego". (AR)

Hajnowska mozaika rusza w świat

Istniejąca przy Hajnowskich Zakładach Drzewnych Przemysłu Leśnego Wytwórnia posadzki mozaikowej rozwija się z tygodnia na tydzień. Liczne zamówienia świadczą o poważnym zainteresowaniu się tym nowym materiałem podłogowym wielu przedsiębiorstw budowlanych. Mozaika podłogowa to przyszłość w budownictwie, a jej coraz szersze zastosowanie pozwoli na poważne zaoszczędzenie drewna. (pe)

NA ZDJĘCIU: wytwórnia posiada swych przodowników pracy, oto jedna z nich, Wanda Siwińska podczas układania płyty mozaikowej.

O 300 fachowców więcej

Murarze wiejscy zdali egzamin

Około 400 wiejskich murarzy w 13 powiatach szkoliło się na kursach organizowanych przez Zakład Doskonalenia Rzemiosła na terenie naszego województwa. Ostatnio zakończyły się sesje wyjazdowe komisji egzaminacyjnej Białostockiej Izby Rzemieślniczej, która przeprowadzała wśród absolwentów kursu murarskiego egzaminy czeladnicze. **Przystąpiło do nich około 320 murarzy.**

Najliczniej na kursie i egzaminach reprezentowany był pow. **łomżyński.** Wsiom tego powiatu przybyło 55 fachowców z dziedziny murarstwa wiejskiego. W pow. **grajewskim** przeszkolono 38 murarzy. Najmniej zaś szkoliło się w pow. **sokólskim** — 9 murarzy i w **dąbrowskim** — 12 osób.

Jeśli chodzi o poziom wiedzy zawodowej, najwięcej wiadomości wykazali murarze z Suwalszczyzny, a także z pow. zambrowskiego, siemiatyckiego, białostockiego i grajewskiego.

Doświadczenia z tego, po raz pierwszy zorganizowanego u nas kursu wykazały, iż na szkolenie z zakresu teorii poświęcono zbyt mało czasu. Za mało też było godzin przeznaczonych na konsultacje. Toteż do słusznego wniosku doszli organizatorzy kursów, aby jesienią br. zapoczątkować **drugi etap podobnego szkolenia** (również dla cieśli, zdunów, kowali, ślusarzy wiejskich), **ale o 300-godzinnym programie nauczania.**

Ważnym jest, że Izba Rzemieślnicza pomyślała też o przeszkoleniu rzemieślników wiejskich potrzebnych mechanizującemu się rolnictwu. Fachowcy z tej dziedziny są już pilnie poszukiwani. (m)

Sejneńskie do końca 1965 r. otrzyma 22 szkoły

Sejneńskie było kopciuszkiem pod każdym względem. Miarą tego stanu może być fakt, że do roku 1959 nie zbudowano tu ani jednej szkoły podstawowej na wsi. Obecnie jednak sytuacja szybko się zmienia na lepsze. Bowiem w 1959 r. oddano do użytku 3 szkoły, w budowie znajduje się 5 szkół, a do roku 1965 powiat otrzyma dalszych 16 szkół. Razem więc 22 nowe szkoły. (e)

Sukces!

Hodowcy PGR z Ruskiej Wsi zdobyli I miejsce na krajowym pokazie zwierząt

Dużymi osiągnięciami poszczycić się mogą hodowcy trzody chlewnej z gospodarstwa hodowlanego PGR Ruska Wieś. Na XIII Krajowym Pokazie Zwierząt Hodowlanych we Wschowie, woj. zielonogórskie, hodowcy z Ruskiej Wsi zajęli I miejsce, zdobywając 2 złote medale, 1 srebrny i 1 brązowy medal oraz 9 dyplomów i 16 tys. zł nagrody dla hodowców, którzy przyczynili się do tego sukcesu. Nie jest to przypadek, a czwarty elcki sukces hodowlany z rzędu.

Minister Jagielski biorący udział w pokazie, wysoko ocenił osiągnięcia elckie, zaznaczając, że są to już wyniki na miarę europejską. Do sukcesu elckiego przyczynili się: zootechnik gospodarstwa — Wacław Pieruta i inżynier do spraw produkcji OHZ Ełk — Antoni Bacławski. (ab)

Zmienia się wygląd naszej wsi

Wieś Duchny w pow. łomżyńskim liczy ogółem 25 zabudowań. Wśród nich znaczną ilość stanowią budynki murowane, postawione w okresie ostatnich 15 lat. Domów murowanych jest 8, są one kryte blachą i dachówką. Przed wojną nie było ani jednego domu murowanego. Obór nowopobudowanych jest 12, które również mają pokrycie ogniotrwałe.

J. POTERAJ
korespondent

Matka podrzuciła noworodka

W korytarzu budynku mieszkalnego przy ul. Wawelskiej w Ełku znaleziono noworodka płci żeńskiej, żywego, liczącego około 3 tygodni, którego przekazano do Szpitala Powiatowego w Ełku. Miejscowa Komenda Powiatowa MO poszukuje matki pozostawionego noworodka.

Z WOJEWÓDZTWA 26 maja

CIEKAWY ZWROT

Największa ilość maturzystów z Zambrowa wybiera się na studia pedagogiczne (wiadomo — 1000 szkół na Tysiąclecie!). W następnej kolejności idą szkoły rolnicze, a dopiero na końcu Akademie Medyczne. A jak wyglądało to w roku ubiegłym? Na 84 maturzystów 42 starało się na studia wyższe, z tego 50 procent na Akademię Medyczną. W tym roku jak widzimy, stan ten uległ radykalnej zmianie. Ze wszech miar pocieszające zjawisko. (ao)

CZY WIESZ CZYTELNIKU...?

Jak zdobyć ostatnie nowości literackie? Czytelnia przy Bibliotece Powiatowej w Ełku urządza w każdy piątek po 11 i po 15 wieczory nowy książek. Personel Biblioteki omawia otrzymane nowości, dając krótką charakterystykę tytułów. I tu, „na gorąco" można sobie wypożyczyć co komu przypadnie do smaku. Inicjatywa bardzo pożyteczna i zachęcająca do czytelnictwa. (zb)

Na budowach Augustowa

Do najbardziej budujących się miast w naszym województwie należy po Białymstoku stolica naszych jezior — Augustów. Obok budownictwa zorowskiego i spółdzielczego rozwija się budownictwo indywidualne. Augustów w bież. roku otrzyma 800 izb.

NA ZDJĘCIU: fragment budynku mieszkalnego.

Wraz z rosnącymi domami Nikną kocie łby, a na ich miejsca układa się kostkę.

NA ZDJĘCIU: układanie kostki przy nowozbudowanym moście przy ul. Armii Czerwonej.

Fot. W. Leszczyński

ZMS-owskie migawki z Ełku

Sekretarz grupy ZMS przy Liceum Pedagogicznym, Aleksandra Skrunda zorganizowała grupkę dziewcząt, które przygotowały ciekawą i miłą część artystyczną. Pierwszy występ odbył się w Ruskiej Wsi. Artystki za swój trud nagrodzone zostały gorącymi oklaskami i bardzo serdecznym przyjęciem miejscowej ludności.

* * *

Grupa ZMS przy PKP — Parowozownia wytypowała na Zlot Młodzieży Polskiej na polach Grunwaldu aktywnego członka grupy, dobrego pracownika, tow. **Czesława Narwojsza.** Grupa postanowiła wykorzystać leżące bezużytecznie 2 tys. książek i założyć w świetlicy wypożyczalnię. Wypożyczania książek podjął się **Edward Bojaryn,** natomiast **Czarek Kisiel** zorganizuje drużynę siatkówki, która pierwszy mecz towarzyski rozegra 29 maja na festynie ZMW w Starych Juchach.

* * *

W czasie Dni Oświaty, Książki i Prasy ZMS-owcy brali aktywny udział w zbiórce ulicznej na SFBS i obsługiwali 2 loterie książkowe. Organizatorem obu loterii był **Tadeusz Kuczyński.** J. K.

W pow. gołdapskim

Uczestnicy szkolenia wstępują do partii

Na szkolenie partyjne w wielu organizacjach partyjnych w pow. gołdapskim uczęszczali bezpartyjni, członkowie ZMW i ZMS. Najbardziej wyróżniających się słuchaczy bezpartyjnych przyjęto w poczet kandydatów partii. Między innymi w podstawowej organizacji partyjnej w Boćwinkach przyjęto 2 kandydatów, w PGR Bronisze — 4, a w Wieczorowej Szkole Aktywu w Gołdapi przyjęto 7 kandydatów. (bg)

KRONIKA ŁAP

ZAMIATAMY CAŁY DZIEŃ

Godny pochwały jest zapał, z jakim MRN przystąpiła do porządkowania swego miasta. Pracownicy zamiatający ulice pracują cały dzień, o czym świadczą z daleka już widoczne tumany kurzu, które wcale nie umilają życia przechodniom. Może by zmienić czas tej pracy na godziny wcześniejsze? (zp)

GDZIEŻ STARA TRADYCJA

Z przyjemnością wspomina młodzież lata, kiedy w każdą sobotę i niedzielę w godzinach wieczornych można było potańczyć w parku na tzw. „patelni" przy muzyce z płyt. Obecnie potańcówki nie odbywają się. Młodzież w sobotnie i niedzielne popołudnia bezczynnie wałęsa się po ulicach, lub siedzi w restauracji. (zp)

Urwało się koło od traktora

23 bm. około godz. 13 na szosie Grabowo — Pogorzel (pow. Gołdap) miał miejsce wypadek drogowy. Od traktora marki „Ursus" urwało się przednie koło. Traktor wpadł do rowu. Traktorzysta Czesław Tomaszewski wyszedł z wypadku cało, a pomocnik traktorzysty, Adam Kazaniewski, doznał ogólnego potłuczenia. (a)

RADIOWY PROGRAM i TELEWIZYJNY

PROGRAM I

7.15 Muzyka poranna; 7.45 Dla dzieci starszych; 9.20 Poranny koncert muzyki radzieckiej; 10.10 Koncert Orkiestry Rozgłośni Łódzkiej PR; 11.00 „Królestwo ziołych lez" — fragm. książki Z. Kosidowskiego; 11.35 Melodie baletowe; 12.04 Muzyka dla wszystkich; 12.40 „Na swojską nutę"; 13.20 Koncert popołudniowy; 14.20 Polska muzyka rozrywkowa; 16.15 Zagadki muzyczne; 17.15 Radiowy kurs nauki języka angielskiego; 18.25 Koncert życzeń; 19.15 „Spotkania z Leninem" — audycja dokumentalna; 20.50 „Tryburna nauczycielska"; 21.00 „Próba krzyżowa" — słuchowisko; 21.30 Muzyka taneczna.

PROGRAM II

7.15 Błędna szlafsta; 7.50 Muzyka poranna; 8.45 Soliści z orkiestrą kameralną; 9.40 Almanach morski; 11.00 Muzyka operowa; 11.35 Melodie rozrywkowe; 13.30 Dla dzieci; 16.00 Małe zespoły rozrywkowe; 16.20 „Chicklichickigom" — 3 odc. parodii powieści kryminalnej; 17.00 Z miast i wsi województwa; 17.15 Młodzieżowy Magazyn Roznaiosci; 17.35 Solista przed naszym mikrofonem; 17.55 Radio - Reklama; 18.05 Z dziejów orientu polskiego — fel. M. Konopackiego; Kronika kulturalna; 20.00 Wieczorny koncert życzeń miłośników muzyki poważnej; 22.45 Wieczorna audycja kameralna; 23.10 Muzyka taneczna.

PROGRAM TELEWIZJI

18.00 Program na Dzień Matki; 18.30 Telewizyjny Kurier Warszawski; 18.45 „Rozsławi swoje imię" — widowisko słowno-muz.; 19.15 Film krótkometrażowy; 19.30 Dziennik Telewizyjny; 19.50 Z cyklu „Wszyscy jesteśmy sędziami"; 20.30 Film krótkometrażowy; 20.45 Telewizyjne Studio Literackie — inscenizacja własna opowiadań O'Henry'ego; Na zakończenie programu — Ostatnie Wiadomości.

Gazeta Białostocka
ORGAN KW PZPR I TERENOWEJ RADY NARODOWEJ

Organ KW PZPR w Białymstoku. Redaguje kolegium. Wydawca: Białostockie Wydawnictwo Prasowe, RSW „Prasa" — Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Telefony: red. naczelna 14-14, sekr. red. naczelnego 36-16, sekretarz red. 29-22 dz. reporterski 36-33, red. nocna 25-36, centrala 21-41 do 49.

Nie zamówionych rękopisów i zdjęć redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty: miesięcznie — 12,50 zł, kwartalnie — 37,50 zł, półrocznie — 75 zł, rocznie — 150 zł. Prenumeratę przyjmują wszystkie pocztowki pocztowe i listonosze. Wpłaty na prenumeratę indywidualną należy dokonywać na konto PDPiK „Ruch" nr 12-6-1312 PKO Białystok. Na odwrocie blankietu należy podać okres prenumeraty i tytuł zamawianego pisma.

Zamówienia ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje — Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch" Warszawa ul. Wilcza 46, nr konta PKO 1-6-100024, nr telefonu 84938.

Prenumerata zgłoszona do dnia 15-tego danego miesiąca, PKWZ „Ruch" rozpoczyna realizować z dniem 1-go następnego miesiąca.

Adres Biura Reklam i Ogłoszeń Białostockiego Wydawnictwa Prasowego RSW „Prasa": Białystok, ul. Wesołowskiego 1.

Załodze, Radzie Zakładowej Parowozowni Głównej w Białymstoku, Współpracownikom, Kolegom Sąsiadom

oraz

Wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia smutnej uroczystości pochowania drogich nam Zwłok Nieodżałowanej Pamięci

TADEUSZA JANIKOWSKIEGO

długoletniego pracownika P. K. P.

jak również za pomoc i serdeczny stosunek do rodziny Zmarłego

składają serdeczne podziękowanie

ŻONA I DZIECI

g 1417-1

OGŁOSZENIA DROBNE

LOKALE

Lekarz poszukuje pokoju sublokatorskiego z niekrępującym wejściem na okres jednego roku. Wiadmoość w Biurze Ogłoszeń. g 1372-0

Dwa pokoje z kuchnią, z wygodami, w Toruniu zamienię na podobne w Białymstoku. Wiadomość: Danuta Prokopowicz, Białystok, Smolna 15. g 1412-1

SPRZEDAŻ

Sprzedam gospodarstwo 8 ha ziemi ornej, łąka, pastwisko. Aleksander Chomczyk, Surażkowo k/Supraśla. g 1405-1

Sprzedam stodołę drewnianą prawie nową 6.5×13. Wiktor Chomczyk, Surażkowo k/Supraśla. g 1406-1

Samochód 5-osobowy „Horek" na chodzie sprzedam (13.000). Sobolewski. Elbląg, ul. 21 Października 15. p 1607-1

Sprzedam „Skodę" ciężarową AM 20-74. Białystok, ul. Łąkowa nr 13 m. 4. g 1409 1

Willę w centrum z wygodami, ogrodem, mieszkanie wolne, sprzedam, Rynek Kościuszki 24. (Foto Bajka). g 1414-1

Sprzedam natychmiast domek drewniany w stanie surowym, z ogrodem w Bielsku, ul. Widowska. Wiadomość: Białystok, Osiedle Dojlidy, ul. Żurawia 55, Naumczyk. g 1408-0

Sprzedam gremplarnię nową do wełny. Maria Korzińska, Saniki koło Tykocina. g 1407 1

Sprzedam motocykl marki „WSK" (stary typ) po dotarciu. Wiadomość: Józef Dutkowski, Łomża, ul. Spokojna 65. g 1410-1

ZGUBY

Na ulicy Poleskiej lub Wiśniowej zgubiono tłumik do „Jawy". Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Węglowa 1 m 3 (lub tel. 59 72 do godz. 15.00). g 1415-1

Zgubiono legitymację nr 704 wydaną na nazwisko Lucjan Węcławowicz. g 1411-1

Unieważnia się skradzioną pieczątkę o treści: Spółdzielnia Pracy Produkcji Materiałów Budowlanych i Usług Remontowo-Budowlanych w Olecku, ul. Dzierżyńskiego 16 tel. 116. g 1418-1

Zgubiono świadectwo ukończenia dziesięciu klas szkoły ogólnokształcącej z roku szkolnego 1948/49, wydane na nazwisko Irena Czaczkowska. g 1413-1

PRZETARG

Mazurska Wytwórnia Tytoniu Przemysłowego w Augustowie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie:
remontu dachu na budynku Fermentowni w Augustowie.
Zakres robót:
— całkowita wymiana obróbek blacharskich gzymsu
— uzupełnienie i naprawa rur spustowych
— całkowite pokrycie jednorazowe papą
— wymiana trocinobetonu na części połaci dachu ze szlichtą betonową celem uzyskania odpowiednich spadków
— naprawa gzymsu żelbetowego i oblicowania podgzymsowego.

Ślepy kosztorys do otrzymania w dziale Gł. Mechanika Wytwórni.

W przetargu mogą brać udział instytucje państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w dziale Administracyjnym Wytwórni.

Termin składania ofert do dnia 13. VI. 60 r. do godz. 9.00
Komisyjne otwarcie ofert nastąpi dnia 13. VI. o godz. 10.00
Zastrzega się prawo wyboru oferenta i unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. k 593 0

KOMUNIKAT

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" w Hajnówce ogłasza przetarg ograniczony na traktor marki „Ursus" nr rej. AB 5093 w cenie wywoławczej 10.000 zł.

Przetarg odbędzie się na placu GS w następujących terminach:

I w dniu 1. VI. 1960 r.
II w dniu 6. VI. 1960 r.
III w dniu 8. VI. 1960 r.

Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej należy wpłacić na konto Gminnej Spółdzielni w NBP Bielsk Podlaski 103-6/1-205 najpóźniej do dnia poprzedzającego przetarg.

Traktor można oglądać od godz. 8—15 codziennie.

Do przetargu mogą przystąpić przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i osoby prywatne. k 591-1

PRACOWNICY POSZUKIWANI

WOZAKA do rozwożenia wód gazowych zatrudni natychmiast **Spółdzielnia Pracy Przetwórstwa Spożywczego w Białymstoku**, ul. Sienkiewicza 44/46, pokój 16. k 564-0

Zatrudnimy od pierwszego czerwca **4 wykwalifikowanych piekarzy.** Mieszkanie kawalerskie zapewnione.

Oferty kierować do **Zarządu Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Mikołajkach**, woj. Olsztyn. k 590-1

10 pracowników niewykwalifikowanych (w wieku ponad 18 lat), **10 murarzy, 2 lastrykarzy** zatrudni **Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Olsztynie**, ul. Jagiellończyka nr 3.

Płace akordowe. Kwatera bezpłatna — stołówka zapewniona. k 592 0

Biał. Zakł. Graf. N-2

DZIŚ W DZIENNIKU

W BIAŁYMSTOKU

TEATR

Teatr im. Al. Węgierki — „Pierwszy dzień wolności", godz. 19.

KINA

„Pokój" — „Złamana strzała", prod. USA (od lat 12), dodatek „Stoczma", godz. 11, 13.30, 15.45, 18 i 20.15. (ostatni dzień).

„Ton" — „Naśladownictwo wzbronione", prod. francuskiej (od lat 16), dodatek — „Mordercy Anny Frank", godz. 10.30, 13, 15.30, 17.45 i 20.

„Syrena" — „Niepotrzebny", prod. francuskiej (od lat 18), dodatek — „Czy wiecie że... 2/59" godz. 10.30 13, 15.30, 17.45 i 20. (ostatni dzień)

„Polana" — „Na zawsze", prod. USA (od lat 14), dodatek — „400 lat Poczty Polskiej", godz. 19.30.

„TPP-R" — „Światła w oknach", prod. radzieckiej (od lat 12), dodatek — „Moskwa stolica ZSRR" godz. 15.30, 17.45 i 20.

„Kolejarz" w Starosielcach — „Atomowa kaczka", prod. angielskiej (od lat 12), godz. 17 i 19.30.

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki — czynny codziennie od godz. 10 do 22. Księgarnia — od godz. 10 do 18 — oprócz niedziel i świąt.

CYRK

Cyrk „Gryf" — godz. 19.

W WOJEWÓDZTWIE

Ełk — „Oko za oko"
„Millenium" w Łomży — „Montparnasse 1919"
„Październik" w Łomży — „Wszystko o Ewie"
Suwałki — „Skarby króla Salomona"
Grajewo — „Stracone złudzenia"
Augustów — „Człowiek w przestworzach"
Bielsk - Podlaski — „Windą na szafot"
Siemiatycze — „Wyprawa za trzy morza" II cz.
Wasilków — „Gosposia do wszystkiego"
Czarna Wieś — „Takich dwóch jak nas trzech"
Olecko — „Iwan Groźny" I cz.
Łapy — „Gwiazdy"
Zambrów — „W rytmie rock and rolla"
Hajnówka — „Postrach kobiet"
Sokółka — „Ostatnia sprawa Trenta"
Mońki — „W samo południe"
Goldap — „Komisarz i róże"
Wys. - Maz. — „Nocny nalot"
Jedwabne — „Francis, mul który mówi"
Kolno — „Cudze dzieci"
Szczuczyn — „Zbuntowana"
Sejny — „Białe noce"
Knyszyn — „W obronie mojej miłości"
Rajgród — „Rebeka"
Supraśl — „Płomień za kratą"
Dąbrowa — „Prawo jest prawem"
Stawiski — „Niebezpieczna przesyłka"
Brańsk — „Przygoda na plantacji"
Ciechanowiec — „W rytmie rock and rolla"
Drohiczyn — „W kręgu podejrzeń"

W razie wypadku...

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, tel. biura wezwań 09 informacja 22-22.
Pogotowie WSW — tel. 32.34.
Apteka nr 5, ul. Warszawska 54. tel. 24-31.
Apteka nr 7, ul. Wesołowskiego 2, tel. 42-43.

Wytnij i zachowaj!

ROZKŁAD JAZDY PKP stacji Białystok - Centralny

ważny od 29 maja 1960 roku

PRZYJAZD	KIERUNEK	ODJAZD
17.45, **13.02xp**, 12,15, 3,29, 0.27, **20.44pz**	WARSZAWA WIL.	1.00, 4.46, **6.35pz**, 13.09, 15.40, **18.04xp**
17.45, 12.15, 8.37a, 3.29, 0.27	TŁUSZCZ	1.00, 2.41a, 4.46, 9.13, 13.09, 15.40, 19.07
12.15, 8.37a, 7.27, 3.29, 0.27, 23.18a, **20.44pz** 17.45, 13.02xp	MAŁKINIA	1.00, 2.41a, 4.46, **6.35pz**, 9.13, 13.09, 15.40, 18.04x, 19.07
14.28g, 12.15, 8.37a, 7.27, 0.27, 23.18a, 17.45	RACIBORY	2.41a, 4.46, 9.13, 10.40, 13.09, 15.40, 19.07
7.27, 7.04, 6.08a, 3.29, 0.27, 14.28g, 12.15, 11.36, 9.36, 8.37a, 21.22, **20.44pz**, 18.59, 17.45, 16.05, 23.58, 23.18a, 22.56	ŁAPY	1.00, 1.16, 2.41a, 4.46, 5.47, **6.35pz**, 6.50 9.13, 10.40, 12.38, 13.09, 13.38a, 15.40, 16,39, 19.07, 21.35
0.33	AUGUSTÓW	0.50
11.21, 9.00p, 7.28, 6.00, 0.33, 22.28, 18.34, 15.19	EŁK	0.50, 4.05, 8.05, 12.34, 15.30, 16.49, **19.10p**, 20.48
7.28, 6.44a, 6.00, 1.10d, 0.33, 13.55c, 12.55, 11.21, 8.45, 7.55a, 18.46c, 18.34, 15.53a, 15.19, 14.49e, 23.43f, 22.50e, 22.28, 20.20	BIAŁYSTOK-STAROSIELCE	0.50, 4.05, 5.14a, 6.16a, 7.34, 8.05, 10.59, 12.34, 13.00a, 14.24a, 15.30, 16.49, 17.14c, 19.45, 20.48, 21.14e, 23.03
12.55c, 7.55a, 6.44a, 6.00, 1.10d, 18.46c, 15.53e, 15.19, 14.49e, 13.55c, 22.50e	BIAŁYSTOK-BACIECZKI	5.14a, 6.16a, 8.05, 10.59c, 12.34, 13.00a, 14.24e, 15.30, 16.49, 17.14c, 21.14e, 23.03c
9.00p	WROCŁAW (y)	**19.10**
6.00	GDAŃSK p. EŁK	16.49
22.28, 18.34, 15.19, **9.00p**, 6.00	OLSZTYN PRZEZ EŁK	8.05h, 12.34, 16.49, **19.10p**, 20.48
22.56	OLSZTYN p. OSTROŁĘKĘ	1.16, 12.38
20.25	SIEDLCE	6.45
18.20, 15.06, 9.33, 7.23, 5.56, 20.25	BIELSK PODLASKI	4.30, 6.45, 10.30, 15.32, 16.50, 20.49
20.25i, 18.20i, 9.33i	HAJNÓWKA	6.45i, 16.50, 20.49i
15.06i, 9.33i	BIAŁOWIEŻA	4.30i, 15.32ai
7.50a, 7.14, 6.04, 5.10a, 1.44d, 13.43c, 12.45e, 12.10, 10.55c, 18.00, 17.10a 15.17e, 14.28c, 23.26e, 22.40l, 21.10e, 19.20c	BIAŁYSTOK FABRYCZNY	1.18d, 4.32a, 4.52, 6.51a, 9.52, 10.28c, 11.47e, 13.08c, 13.58c, 14.53e, 15.37, 15.57a, 16.53l, 18.48c, 20.10e, 21.34, 22.54e
22.40l, 18.00, 12.10, 7.14, 6.04	KRYNKI BIAŁ.	4.52, 9.52, 15.37, 16.53l, 21.34
16.05, 7.04	ŁOMŻA	6.50, 16.39
16.31, 12.01, 9.45, 7.17, 5.42, 21.26a, 19.00, **17.50p**	KUŹNICA BIAŁ.	0.45, 6.15, 8.45, 12.28, **13.17p**, 15.29, 16.51a, 22.00
17.50pk	LENINGRAD	**13.17pk**

Uwagi: x — Warszawa Gdańska — Kuźnica B.
a — kursuje w dni robocze
b — kursuje w soboty i dni świąteczne
c — „ w soboty robocze
d — „ w niedziele po sobotach roboczych
e — „ w dni robocze oprócz sobót
f — „ oprócz sobót
g — „ w soboty robocze i niedziele
h — przesiadanie w Ełku
i — „ w Bielsku Podlaskim
k — „ w Kuźnicy Biał.
l — kursuje w soboty i niedziele do 1. 10. 1960 r.
p — pociąg pośpieszny
y — kursuje do Wrocławia od 30. 06. — 3. 09. 1960 r. a w okresie od 29 maja — 29 czerwca i od 4. 09. 1960 r. do Poznania.
z — kursuje od 29. 05. 1960 r. — 1. 10. 1960 r.

301

TADEUSZ KOSTECKI

SMUGA GROZY

— Może i ma znaczenie — Więcławek nie odrywał oczu od arkusza.

— Nie wiadomo nawet czy on to pisał.

— Tę rzecz chyba zdołamy ustalić.

— Jeżeli tak, to mamy początek przedśmiertnego listu samobójcy. A ktoś siedzi w więzieniu oskarżony o spowodowanie tej śmierci.

— Siedzi — sarknął przez zęby Więcławek — Ale do prokuratora piszą nie tylko ci, którzy mają zamiar popełnić samobójstwo.

— Sądzi pan, że chciał się oskarżyć o nadużycia? — w głosie brzmiało powątpiewanie.

Może nie siebie i nie o nadużycia — pomyślał Więcławek. Nie powiedział jednak.

— Czy ten arkuszy w momencie znalezienia go był już tak samo zgnieciony?

— Ja go w każdym razie nie zgniotłem. Obchodziłem się jak z nadpękniętym jajkiem. Bo jednak...

— Z tego wynika, że został wyciągnięty w bardzo gwałtowny sposób z maszyny — badał wzrokiem załamy papieru — Jeżeli te słowa napisano na tutejszej maszynie...

— Nie trzeba być ekspertem, aby to stwierdzić. Weźmy pierwsze lepsze pisemko — wybrał na chybił trafił ze sterty i podsunął kapitanowi — Stary „Adler" jeszcze chyba sprzed pierwszej wojny światowej. Niech pan spojrzy jak rozrzuca czcionki. To widać na pierwszy rzut oka.

— Widać — zgodził się Więcławek. Wziął z biurka czysty papier i owinął ostrożnie arkusz. Inspektor obserwował z zaciekawieniem.

302

— Odciski palców?

— Miejmy nadzieję. Gdzie go pan znalazł?

— W papierach leżących na podłodze obok biurka.

— Na samym wierzchu?

— Niezupełnie. Pod kilkoma pisemkami. Od razu zwróciłem uwagę. „Do prokuratora", to jednak ma swoją wymowę, choćby więcej nie było ani słowa. Tym bardziej w takiej sytuacji.

— Jakiej treści były pisemka leżące na wierzchu?

— Dotyczyły spraw nadleśnictwa.

— Datowane z ostatnich dni?

—Nie wszystkie. Tu w ogóle groch z kapustą.

— Niczego więcej w tym rodzaju pan nie odkrył?

— Powiedziałbym przecież. Ale w tych pokładach — wskazał ruchem ręki na zwały papierów — może jeszcze tkwić licho wie co. Rzecz jasna, że każdy świstek obejrzę na wszystkie strony, przed wrzuceniem do kosza. I gdyby tylko coś, zaraz zawiadomię.

— Zaraz — podkreślił Więcławek — Tu każda godzina ma swoją cenę. Tymczasem chciałbym się trochę rozejrzeć po domu.

— Proszę bardzo. Niestety nie będę w stanie nic panu pomóc. Cała moja przestrzeń życiowa, to kancelaria i poręby w lesie. Nawet nie bardzo zdążyłem się zorientować w rozkładzie tutejszych pomieszczeń. Taki los... — zanim Więcławek przestąpił próg kancelarii, inspektor już pogrążył się w studiowaniu dokumentów.

Kuchnia. Trafił do niej od razu. Sporządzony przez Kostrzewę szkic sytuacyjny ułatwiał poruszanie się, choć został odtworzony z pamięci.

Pulchna dziewczyna w brudnym fartuchu, powitała go niechętnym spojrzeniem.

— Pan tu czego?

Nie podobała mu się. Dlaczego patrzy wilkiem? Z tym cyjankiem mogło być rozmaicie. Ona przecież miała najwięcej sposobności. Kostrzewa wprawdzie z góry to wykluczył. „Nie Kazia, ani Antoniowa". Więc cóż z tego, że wykluczył? Człowiek jest omylny. Nawet taki spec. Pobyt w więzieniu nie wpływa dodatnio na przejrzystość myśli. Ta dziewczyna ma taką minę jak by własną matkę zarżnęła. Rzecz jasna, że jako główna sprężyna

303

nie wchodzi w rachubę. Ale jako wykonawca? Nie trzeba specjalnej inteligencji aby wsypać szczyptę trucizny do czajnika.

— Milicja — wyjaśnił ostrym tonem — Obywatelka Kazimiera Berkuć?

Potwierdziła opryskliwym burknięciem. Jednocześnie w oczach jak by wyraz spłoszenia.

— A w czym rzecz?

— To się okaże — uznał, że ten sposób rozmowy będzie w tym wypadku najodpowiedniejszy. Podszedł do pieca kuchennego. Wielki, blaszany imbryk na nim czajnik. Żółtawa porcelana, niebieskie kwiatki, uchwyt pokrywki lekko wyszczerbiony. Wszystko zgadzało się. Nawet złoty pasek, biegnący przez środek uszka. Ale podobnych czajników mogło być całe dziesiątki.

— Od dawna to używacie?

— Co? — udała, że nie rozumie, choć przecież wyraźnie wskazywał palcem.

— Czajnik.

— Od świętej pamięci.

— To nie jest odpowiedź. Obywatelka nie rozmawia z kumą tylko z milicją. Zrozumiano?

— Co pan tak... — przestraszyła się.

— Trzeba odpowiadać, kiedy pytają. Tu nie ma żadnych żartów.

— A bo ja wiem od kiedy? Jak nastałam, to już był.

— Ten sam?

— Innego nie widziałam.

— A ten, który przed kilkoma dniami wyrzuciliście?

— Żadnego nie wyrzucaliśmy. Po cóż by zresztą? A ten jeszcze całkiem dobry.

Sprawiało wrażenie, że mówi prawdę.

— Sprawdzimy.

Wzruszyła ramionami.

— Może pan sobie sprawdzać. Co bym miała kłamać?

— Nie radziłbym kłamać — podkreślił z naciskiem — ani w tym, ani w niczym innym. Kłamstwo w czasie śledztwa może kosztować bardzo drogo — wciąż nie mógł opędzić się podejrzeniu, że wie coś, czego nie chce powiedzieć. Może zresztą nie dotyczyło wcale czajnika.

CIĄG DALSZY NASTĄPI